

[Dz.U.02.236.1998](#)

2003.02.28 sprost. [Dz.U.03.35.311](#) ogólne

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia 20 grudnia 2002 r.

w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego.

(Dz. U. z dnia 30 grudnia 2002 r.)

Na podstawie [art. 130](#) ust. 4 i [art. 140](#) ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 483 i Nr 53, poz. 649, z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 129, poz. 1444, Nr 130, poz. 1452 i Nr 154, poz. 1798 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804, Nr 113, poz. 984, Nr 183, poz. 1524, Nr 199, poz. 1671 i Nr 216, poz. 1825 i 1826) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób punktowania i liczbę punktów odpowiadających naruszeniu przepisów ruchu drogowego;
- 2) warunki i sposób prowadzenia ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego;
- 3) tryb występowania z wnioskiem o kontrolne sprawdzenie kwalifikacji;
- 4) warunki i tryb występowania z wnioskiem o cofnięcie uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi;
- 5) jednostki upoważnione do prowadzenia szkolenia, którego odbycie spowoduje zmniejszenie liczby punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego, program tego szkolenia oraz liczbę punktów odejmowanych z tytułu jego odbycia;
- 6) podmioty uprawnione do uzyskiwania informacji zawartych w ewidencji.

2. Przepisy rozporządzenia stosuje się odpowiednio wobec osób posiadających pozwolenie do kierowania tramwajem.

3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) "ustawie" - rozumie się przez to [ustawę](#) z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym;
- 2) "staroście" - rozumie się przez to również Prezydenta miasta stołecznego Warszawy;
- 3) "pozwoleniu" - rozumie się przez to pozwolenie do kierowania tramwajem.

§ 2. 1. Do ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego, zwanej dalej "ewidencją", wpisuje się kierowcę, który kierując pojazdem dopuścił się naruszenia przepisów ruchu drogowego, zwanego dalej "naruszeniem".

2. Wpisowi do ewidencji nie podlega kierowca niebędący obywatelem polskim i nieposiadający karty pobytu w związku z otrzymaniem zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony lub na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że dopuścił się naruszenia, za które może być orzeczony środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów.

3. Do ewidencji wpisuje się naruszenia, zgodnie z wykazem stanowiącym załącznik nr 1 do

rozporządzenia.

4. Jeżeli jeden czyn popełniony przez kierowcę narusza więcej niż jeden przepis ruchu drogowego, w ewidencji uwidacznia się wszystkie naruszenia, przypisując każdemu odpowiednią liczbę punktów, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Jeżeli jeden czyn naruszył dwa lub więcej znaków określonych kodem od C05 do C11 wymienionym w załączniku nr 1, w ewidencji wpisuje się to naruszenie, którego kod ma mniejszy znacznik liczbowy.

6. W razie dopuszczenia się przestępstwa drogowego, określonego kodem A01 w załączniku nr 1, naruszeniu, które stanowiło znamię przestępstwa, punktów nie przypisuje się.

7. (1) Punkty za spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, określone kodem A06 w załączniku nr 1, przypisuje się wówczas, gdy przyczyną zagrożenia było naruszenie nieuwzględnione w tabeli albo gdy przypisana mu liczba punktów jest mniejsza niż 6.

8. Ewidencji, o której mowa w ust. 1, podlega także osoba, która dopuściła się naruszeń ruchu drogowego w okresie obowiązywania wobec niej środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów na okres do 12 miesięcy.

§ 3. 1. Ewidencję prowadzi komendant wojewódzki Policji właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ewidencjonowanych.

2. W odniesieniu do kierowców będących obywatelami polskimi, niemających miejsca stałego zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz kierowców, o których mowa w § 2 ust. 2, ewidencję prowadzi Komendant Główny Policji.

§ 4. 1. Wpisu ostatecznego do ewidencji dokonuje się, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, jeżeli naruszenia zostaną stwierdzone prawomocnymi wyrokami sądów, postanowieniami sądu o warunkowym umorzeniu postępowania albo *nakazami* (2) lub mandatami karnymi.

2. Dopuszcza się dokonanie wpisu tymczasowego do ewidencji przed wydaniem rozstrzygnięcia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli po ujawnieniu naruszenia wszczęto postępowanie przygotowawcze lub skierowano wnioski o ukaranie do sądu albo skierowano sprawę do organu właściwego do uchylenia immunitetu parlamentarnego, sędziowskiego lub prokuratorskiego. Wpis tymczasowy zawiera informację o liczbie punktów, które zostaną przypisane w przypadku potwierdzenia naruszenia prawomocnym orzeczeniem.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio wobec osoby podlegającej ewidencji, która w chwili dopuszczenia się naruszenia nie ukończyła 17 lat, po skierowaniu sprawy do postępowania przed sądem rodzinnym.

4. Wpis tymczasowy staje się wpisem ostatecznym po stwierdzeniu naruszenia odpowiednim rozstrzygnięciem, o którym mowa w ust. 1.

5. Organ wydający prawomocne rozstrzygnięcie, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie przekazuje informację właściwemu organowi prowadzącemu ewidencję na formularzu, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia, z zastrzeżeniem ust. 6.

6. Organ upoważniony do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego oraz do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 i 3, przesyła właściwemu organowi prowadzącemu ewidencję informację o nałożeniu mandatu karnego lub wykonaniu tych czynności na formularzu, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia.

7. Informacja przekazana na formularzu, o którym mowa w ust. 5 lub 6, może być poprzedzona przekazem za pomocą urządzeń teletransmisji danych.

8. Funkcjonariusz nakładający grzywnę w drodze mandatu karnego na osobę podlegającą ewidencji jest obowiązany poinformować ją o fakcie popełnienia czynu podlegającego wpisowi do ewidencji oraz o liczbie punktów, które będą jej przypisane z tego tytułu.

§ 5. 1. Organ prowadzący ewidencję usuwa z ewidencji wpis tymczasowy dotyczący naruszeń, jeżeli:

1) w postępowaniu, o którym mowa w § 4 ust. 2 lub 3, ujawniono okoliczności uzasadniające odmowę wszczęcia albo umorzono postępowanie z powodu:

- a) braku znamion przestępstwa lub wykroczenia,
- b) przedawnienia orzeczenia,
- c) śmierci osoby, której postępowanie dotyczyło;

2) w postępowaniu, o którym mowa w § 4 ust. 2 lub 3, rozstrzygnięto o uniewinnieniu;

3) od momentu naruszenia minął rok, chyba że przed upływem tego okresu kierowca dopuścił się naruszeń, za które liczba punktów ostatecznych i wpisanych tymczasowo przekroczyła 24 punkty, a w przypadku kierowców, o których mowa w [art. 140](#) ust. 1 pkt 3 ustawy - 20 punktów.

2. Organ prowadzący ewidencję usuwa z ewidencji wpis ostateczny dotyczący naruszeń, jeżeli nastąpiło zatarcie ukarania (skazania).

3. Organ wydający postanowienie o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania powiadamia o tym fakcie właściwy organ prowadzący ewidencję.

§ 6. 1. Organ prowadzący ewidencję usuwa z ewidencji punkty przyznane na podstawie wpisu ostatecznego:

1) jeżeli wydano decyzję o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdem silnikowym, z wyjątkiem decyzji, o której mowa w [art. 140](#) ust. 1 pkt 1 ustawy;

2) w razie otrzymania informacji o pozytywnym wyniku kontrolnego sprawdzenia kwalifikacji, o którym mowa w [art. 114](#) ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy;

3) jeżeli od dnia popełnienia naruszenia upłynął rok, chyba że przed upływem tego okresu kierowca dopuścił się naruszeń, za które liczba punktów ostatecznych i wpisanych tymczasowo przekroczyła 24 punkty, a w przypadku kierowców, o których mowa w [art. 140](#) ust. 1 pkt 3 ustawy - 20 punktów;

4) w razie odbycia szkolenia, o którym mowa w [art. 130](#) ust. 3 ustawy.

2. Starosta niezwłocznie informuje organ prowadzący ewidencję o okolicznościach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, na formularzach, których wzory stanowią załączniki nr 4 i 5 do rozporządzenia.

§ 7. 1. Komendant wojewódzki Policji występuje do organu właściwego w sprawach wydawania prawa jazdy z wnioskiem o:

1) cofnięcie uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi w stosunku do kierowcy, który w ciągu roku od dnia otrzymania po raz pierwszy prawa jazdy przekroczył liczbę 20 punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego;

2) kontrolne sprawdzenie kwalifikacji kierowcy, w zakresie wszystkich posiadanych przez niego kategorii praw jazdy, w razie przekroczenia przez niego 24 punktów otrzymanych za naruszenie przepisów ruchu drogowego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, sporządza się wyłącznie na podstawie wpisów ostatecznych, na formularzu, którego wzór stanowi załącznik nr 6 do rozporządzenia.

3. Z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie występuje się w stosunku do osoby:

1) która nie ma uprawnienia do kierowania pojazdami;

2) w stosunku do której orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów na okres przekraczający jeden rok;

3) niebędącej obywatelem polskim i nieposiadającej karty pobytu w związku z otrzymaniem zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony lub na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

4) cudzoziemca, który posiada krajowe prawo jazdy wydane za granicą w okresie 6 miesięcy od daty rozpoczęcia zamieszkania na czas oznaczony lub osiedlenia się, na podstawie karty pobytu.

4. W przypadku kierowców, o których mowa w § 3 ust. 2, wniosek kieruje komendant wojewódzki Policji według właściwości wynikającej z przepisów postępowania

administracyjnego, na podstawie dokumentów przekazanych przez Komendanta Głównego Policji.

orzeczenia sądów

§ 8. 1. Szkolenie, o którym mowa w [art. 130](#) ust. 3 ustawy, organizuje dyrektor wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego, według programu, który stanowi załącznik nr 7 do rozporządzenia.

2. Dyrektor wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego potwierdza odbycie szkolenia, o którym mowa w ust. 1, wydając uczestniczącemu w nim kierowcy zaświadczenie. Kopię zaświadczenia o odbyciu szkolenia przez kierującego dyrektora wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego przesyła organowi prowadzącemu ewidencję.

3. Wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 2, stanowi załącznik nr 8 do rozporządzenia.

4. Kierowcy wpisanemu do ewidencji, po przedstawieniu zaświadczenia o odbyciu szkolenia, organ, o którym mowa w § 3, zmniejsza o 6 liczbę posiadanych punktów, odejmując je według kolejności wpisów, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.

5. Liczba punktów odjętych z tytułu odbytego szkolenia nie może być większa od liczby punktów otrzymanych za naruszenie przepisów ruchu drogowego przed jego odbyciem.

6. Odbycie szkolenia nie powoduje zmniejszenia liczby punktów otrzymanych za naruszenia przepisów ruchu drogowego wobec osoby, która przed jego rozpoczęciem dopuściła się naruszeń, za które suma punktów ostatecznych i wpisanych tymczasowo przekroczyła 24.

§ 9. Osoba zainteresowana ma prawo uzyskać od Policji ustną informację lub zaświadczenie o wpisach ostatecznych lub tymczasowych dotyczących punktów odpowiadających dokonanych przez siebie naruszeniom. Informacji udziela się lub zaświadczenie wydaje się w siedzibie organu prowadzącego ewidencję lub, w miarę możliwości technicznych, w innej jednostce Policji.

§ 10. 1. Informacji o wpisach w ewidencji udziela się:

- 1) Policji;
- 2) sądom;
- 3) prokuratorom;
- 4) wojewodom - w stosunku do osób ubiegających się lub posiadających uprawnienia egzaminatora;
- 5) starostom - w stosunku do osób ubiegających się lub posiadających uprawnienia instruktora nauki jazdy;
- 6) strażom gminnym (miejskim) - w przypadkach uzasadnionych wykonywaniem czynności sprawdzających w sprawach o naruszenie przepisów o bezpieczeństwie i porządku w ruchu drogowym;
- 7) Żandarmerii Wojskowej;
- 8) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 9) Agencji Wywiadu;
- 10) Straży Granicznej;
- 11) Inspekcji Transportu Drogowego;
- 12) innym instytucjom, którym nadano uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o naruszenia przepisów o bezpieczeństwie i porządku w ruchu drogowym.

2. Informacji, o których mowa w ust. 1, udziela się wyłącznie na podstawie wpisów ostatecznych.

3. Informacji, o której mowa w ust. 1, udziela organ prowadzący ewidencję.

§ 11. Wzór zaświadczenia, o którym mowa w § 9, oraz wzór informacji, o której mowa w § 10 ust. 1, stanowi załącznik nr 9 do rozporządzenia.

§ 12. Dotychczas wykorzystywane formularze mogą być używane do czasu wyczerpania zapasów, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2003 r.

§ 13. Traci moc [rozporządzenie](#) Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 kwietnia 1998 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego (Dz. U. Nr 52, poz. 329 i Nr 80, poz. 523 oraz z 1999 r. Nr 49, poz. 491).

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 35, poz. 325 i Nr 58, poz. 533).

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1 (3)

WYKAZ NARUSZEŃ PRZEPISÓW RUCHU DROGOWEGO I LICZBA PUNKTÓW ODPOWIADAJĄCA TYM NARUSZENIOM

Naruszenia przepisów ruchu drogowego podlegające ewidencji przedstawia poniższa tabela. Poszczególnym naruszeniom przypisuje się liczbę punktów określoną w tabeli, z zastrzeżeniem przepisów § 2 rozporządzenia.

Kod	Rodzaj czynu	Kwalifikacja prawna czynu		Liczba punktów
1	2	3	4	5
A. Czynny o charakterze szczególnym				
01	Popelnienie przestępstwa drogowego	art. 173, 174, 177 § 1 lub 2, art. 355 § 1 lub 2 k.k.		10
02	Spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego - kolizja drogowa	art. 86 § 1 lub 2 k.w.		6
03	Kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie po użyciu alkoholu lub środka podobnie działającego do alkoholu	art. 87 § 1 k.w.	art. 45 ust. 1 pkt 10 p.r.d.	
04	Nieudzielenie pomocy ofiarom wypadku	art. 93 § 1 k.w.	art. 44 ust. 2 pkt 10 p.r.d.	
05	Kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości lub będąc pod wpływem środka odurzającego	art. 178a § 1 k.k.		10
06	Spowodowanie innego niż kolizja drogowa zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego	art. 86 § 1 lub 2 k.w.		6

B. Nieprawidłowe zachowanie się kierujących wobec pieszych

1	2	3	4	5
01	Omijanie pojazdu, który jechał w tym samym kierunku, lecz zatrzymał się w celu ustąpienia pierwszeństwa pieszym	art. 97, 90 albo § 86 1 lub 2 k.w.	art. 26 ust. 3 pkt 10 2 p.r.d.	
02	Wyprzedzanie na przejściach dla pieszych i bezpośrednio przed nimi	art. 97, 90 albo § 86 1 lub 2 k.w.	art. 26 ust. 3 pkt 9 1 p.r.d.	
03	Nieustąpienie pierwszeństwa pieszem znajdującemu się na oznakowanym przejściu	art. 90 albo § 86 1 lub 2 k.w.	art. 26 ust. 1 p.r.d.	8
04	Nieustąpienie pierwszeństwa przez kierującego pojazdem, który skręca w drogę poprzeczną, pieszem przechodzącemu na skrzyżowaniu przez jezdnię drogi, na którą wjeżdża pojazd	art. 90 albo § 86 1 lub 2 k.w.	art. 26 ust. 2 p.r.d.	8
05	Niezatrzymanie pojazdu w razie przechodzenia przez jezdnię osoby niepełnosprawnej, używającej specjalnego oznaczenia, lub osoby o widocznej ograniczonej sprawności poruszania się w celu umożliwienia jej przejścia	art. 90 albo § 86 1 lub 2 k.w.	art. 26 ust. 7 p.r.d.	8
06	Nieustąpienie pierwszeństwa pieszem podczas cofania	art. 90 k.w.	art. 23 ust. 1 pkt 5 3 p.r.d.	

C. Niestosowanie się do znaków i sygnałów drogowych

1	2	3	4	5
01	Niezastosowanie się, w celu uniknięcia kontroli, do sygnалу osoby uprawnionej do kontroli ruchu drogowego, nakazującego zatrzymanie pojazdu	art. 92 § 2 k.w.	ust. 1 i 3 z.s.d.	8
02	Niezastosowanie się do: - sygnałów świetlnych		§ 95 lub §102 ust. 2 lub §104 lub 6 §106 z.s.d.	
03	- sygnałów i poleceń podawanych przez osoby uprawnione do kierowania ruchem drogowym	art. 92 § 1 k.w.	§ 108 z.s.d.	6
04	- sygnałów i poleceń dawanych przez osoby uprawnione do kontroli ruchu drogowego		§ 109 z.s.d. lub art. 129 ust. 2 pkt 6 1 lub 7 p.r.d.	
05	Niestosowanie się do znaków: - B-2 "zakaz wjazdu"		§ 17 ust. 1 z.s.d.	5
06	- B-1 "zakaz ruchu w obu kierunkach"		§ 16 z.s.d.	5
07	- B-21 "zakaz skręcania w lewo" lub B-22 "zakaz skręcania w prawo"		§ 22 ust. 1 z.s.d.	5
08	- C-1 do C-12 "nakaz jazdy ..."		§ 35 z.s.d.	5

09	- F-10, F-15 do F-19, określających kierunki na pasach ruchu lub sposób ich wykorzystania	art. 92 § 1 k.w.	§ 72 ust.1 lub § 75 z.s.d.	5
10	- P-8a do P-8c "strzałka kierunkowa"		§ 87 z.s.d.	5
11	- P-4 "linia podwójna ciągła"		§ 86 ust.5 z.s.d.	5
12	- B-31 "pierwszeństwo dla nadjeżdżających z przeciwka"		§ 25 z.s.d.	4
13	- B-3 do B-7 "zakaz wjazdu ..."		§ 18 ust. 1-8 z.s.d.	3
14	- B-13 do B-19 "zakaz wjazdu ..."		§ 19 lub § 20 z.s.d.	2
15	Niestosowanie się do pozostałych, niewyszczególnionych w niniejszym katalogu znaków i sygnałów drogowych			1

D Nieprzestrzeganie przepisów obowiązujących na skrzyżowaniach lub w innych miejscach przecinania się kierunków ruchu lub toru jazdy pojazdów

1	2	3	4	5
	Nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu:			
01	- na skrzyżowaniu w sytuacji równorzędnej		art. 25 ust. 1 p.r.d.	6
02	- na skrzyżowaniu oznaczonym znakami określającymi pierwszeństwo przejazdu		§ 5 ust. 2, 4-6 z.s.d.	6
03	- pojazdom szynowym	art. 90 k.w.	art. 25 ust. 2 lub art. 16 ust. 6 p.r.d.	6
04	- rowerzystom		art. 27 ust. 1 i 3 p.r.d.	6
05	- podczas zmiany pasa ruchu		art. 22 ust. 4 p.r.d.	5
06	- w razie przecinania się poza skrzyżowaniem kierunków ruchu lub torów jazdy pojazdów poruszających się po tej samej drodze		art. 25 ust. 3 p.r.d.	5
07	- podczas włączania się do ruchu		art. 17 ust. 2 p.r.d.	5
08	- podczas cofania		art. 23 ust. 1 pkt 3 p.r.d.	4
09	Nie ułatwienie przejazdu pojazdowi uprzywilejowanemu	art. 90 k.w.	art. 9 p.r.d.	5
10	Naruszenie zakazu zawracania	art. 97 albo 92 § 1 k.w.	art. 22 ust. 6 p.r.d. albo § 22 ust. 5 z.s.d.	5

E Nieprzestrzeganie przepisów dotyczących prędkości

1	2	3	4	5
	Przekroczenie prędkości:			

01 - powyżej 50 km/h		art. 20, art.	10
02 - od 41 do 50 km/h		31 ust. 1 pkt 1, art. 63 ust. 2 pkt 4 i	8
03 - od 31 do 40 km/h	art. 97 albo 92 § 1 k.w.	ust. 3 pkt 2 lit. d p.r.d.	6
04 - od 21 do 30 km/h		albo § 27 lub § 31 ust.1 z.s.d.	4
05 - od 11 do 20 km/h			2
06 - od 6 do 10 km/h			1
07 Jazda z prędkością utrudniającą ruch innym kierującym	art. 90 k.w.	art. 19 ust. 2 pkt 1 p.r.d.	2

F Naruszenie przepisów dotyczących wyprzedzania

1	2	3	4	5
01	Nieupewnienie się co do możliwości wyprzedzania	art. 90 k.w.	art. 24 ust. 1 p.r.d.	5
02	Wyprzedzanie z niewłaściwej strony	art. 97 k.w.	art. 24 ust. 3-5 p.r.d.	3
	Naruszenie zakazu wyprzedzania:			
03	- na przejazdach rowerowych i bezpośrednio przed nimi		art. 27 ust. 4 p.r.d.	8
04	- przy dojeżdżaniu do wierzchołka wzniesienia		art. 24 ust. 7 pkt 1 p.r.d.	5
05	- na zakrętach oznaczonych znakami ostrzegawczymi	art. 97 k.w.	art. 24 ust. 7 pkt 2 p.r.d.	5
06	- na skrzyżowaniach		art. 24 ust. 7 pkt 3 p.r.d.	5
07	- na przejazdach kolejowych i bezpośrednio przed nimi		art. 28 ust. 3 pkt 3 p.r.d.	5
08	- na przejazdach tramwajowych i bezpośrednio przed nimi		art. 28 ust. 6 p.r.d.	5
09	Niestosowanie się do znaku B-25 lub B-26 "zakaz wyprzedzania"	art. 92 § 1 k.w.	§ 23 ust. 1-3 z.s.d.	5

G Używanie świateł zewnętrznych

1	2	3	4	5
	Niestosowanie się podczas jazdy do obowiązku używania wymaganych przepisami świateł:			
01	- od zmierzchu do świtu	art. 88 k.w.	art. 51 ust. 1 pkt 1 lub ust. 6 p.r.d.	4
02	- w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza		art. 30 ust. 1 pkt 1 lit. a lub pkt 2 lit. a p.r.d.	2
03	- w okresie od świtu do zmierzchu od 1 października do ostatniego dnia lutego		art. 51 ust. 1 pkt 2 p.r.d.	2
04	- w tunelu		art. 51 ust. 1 pkt 3 lub ust. 6 p.r.d.	2

05	- przez kierującego motocyklem Naruszenie warunków dopuszczalności używania światel przeciwmgłowych:	art. 51 ust. 4 p.r.d.	2
06	- przednich	art. 97 k.w.	art. 51 ust. 5 p.r.d. 2
07	- tylnych		art. 30 ust. 3 p.r.d. 2
08	Pozostawienie pojazdu bez wymaganego przepisami oświetlenia	art. 88 k.w.	art. 52 ust. 1 p.r.d. 3

H Naruszenie innych przepisów, które powoduje zagrożenie bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym

1	2	3	4	5
	Naruszenie zakazu cofania:			
01	- na drodze ekspresowej lub autostradzie	art. 90 lub 97 k.w.	art. 23 ust. 2 p.r.d.	3
02	- w tunelu, na moście lub wiadukcie		art. 23 ust. 2 p.r.d.	2
03	Omijanie pojazdu z niewłaściwej strony	art. 97 k.w.	art. 23 ust. 1 pkt 2 p.r.d.	2
04	Naruszenie przepisów określających warunki oraz zakazy zatrzymywania lub postoju	art. 97 lub 90 k.w.	art. 46, 47, 49 lub 50 p.r.d.	1
05	Kierowanie pojazdem pomimo braku dopuszczenia pojazdu do ruchu	art. 94 § 2 k.w.	art. 71 p.r.d.	1
06	Nieuprawnione umieszczanie w pojeździe lub na nim urządzeń stanowiących obowiązkowe wyposażenie pojazdu uprzywilejowanego, wysyłających sygnały świetlne w postaci niebieskich lub czerwonych światel błyskowych albo sygnał dźwiękowy o zmiennym tonie	art. 96a k.w.	art. 66 ust. 4 pkt 3 p.r.d.	3
07	Wyposażenie pojazdu w urządzenie informujące o działaniu sprzętu kontrolno-pomiarowego używanego przez organy kontroli ruchu drogowego lub działanie to zakłócające albo przewożenie w pojeździe takiego urządzenia w stanie wskazującym na gotowość jego użycia	art. 97 k.w.	art. 66 ust. 4 pkt 4 p.r.d.	3
08	Naruszenie obowiązku "jazdy prawostronnej"	art. 90 lub 97 k.w.	art. 16 ust. 1-4 p.r.d.	2
09	Naruszenie obowiązku używania pasów bezpieczeństwa przez kierującego pojazdem	art. 97 k.w.	art. 39 ust. 1 p.r.d.	2
10	Przewożenie dziecka w pojeździe w sposób niezgodny z przepisami	art. 97 k.w.	art. 39 ust. 3, art. 45 ust. 2 pkt 4 lub 5 p.r.d.	3
11	Przewożenie pasażerów niezgodnie z przepisami	art. 97	art. 45 ust. 2 1	1

		k.w.	pkt 3 p.r.d.	
12	Nieużywanie, pomimo takiego obowiązku, hełmu ochronnego	art. 97	art. 40	2
	odpowiadającego odpowiednim warunkom technicznym	k.w.	p.r.d.	

I Naruszenia, którym przypisano zerową wartość punktową

1	2	3	4	5
	Kierowanie pojazdem			
01	- pomimo orzeczonego przez sąd zakazu prowadzenia pojazdu	art. 244 k.k.		0
02	- nie mając do tego wymaganych uprawnień	art. 94 §1 k.w.	art. 87 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 88 lub art. 95 p.r.d.	0
03	- nie mając przy sobie wymaganych dokumentów	art. 95 k.w.	art. 38 p.r.d.	0
04	Naruszenie zakazu korzystania podczas jazdy z telefonu wymagającego trzymania słuchawki lub mikrofonu w ręku	art. 97 k.w.	art. 45 ust. 2 pkt 1 p.r.d.	0
05	Wjeżdżanie na pas między jezdniami.	art. 90 lub art. 97 k.w.	art. 45 ust. 1 pkt 5 p.r.d.	0
06	Zwiększanie prędkości przez kierującego pojazdem wyprzedzanym	art. 90 lub art. 97 k.w.	art. 24 ust. 6 p.r.d.	0
07	Wyprzedzanie pojazdu uprzywilejowanego na obszarze zabudowanym	art. 97 k.w.	art. 24 ust. 11 p.r.d.	0
08	Naruszenie obowiązku zatrzymania pojazdu w takim miejscu i na taki czas, aby umożliwić pieszym swobodny dostęp do pojazdów komunikacji publicznej - w przypadku braku wysepki dla pasażerów na przystanku	art. 90 lub art. 97 k.w.	art. 26 ust. 6 p.r.d.	0
09	Przejeżdżanie przez przejazd kolejowy pojazdu lub zespołu pojazdów o długości przekraczającej 10 m i niemogących rozwinąć prędkości powyżej 6 km/h bez uprzedniego upewnienia się, że w czasie potrzebnym na przejazd nie nadjedzie pociąg lub bez uzgodnienia czasu przejazdu z dróżnikiem kolejowym	art. 97 k.w.	art. 28 ust. 5 p.r.d.	0
	Naruszenie zakazu:			
	- objeżdżania opuszczonych zapór lub półzapór oraz wjeżdżania na przejazd, jeśli opuszczanie ich zostało rozpoczęte lub podnoszenie ich nie zostało zakończone	art. 97 k.w.	art. 28 ust. 3 pkt. 1 p.r.d.	0
11	- wjeżdżania na przejazd, jeśli po jego drugiej stronie nie ma miejsca do kontynuowania jazdy		art. 28 ust. 3 pkt 2 p.r.d.	0
12	Jazda wzdłuż po chodniku lub przejściu dla pieszych	art. 90 lub art.	art. 26 ust. 3 pkt 3 p.r.d.	0

		97		
		k.w.		
	Naruszenie przez kierującego zakazu:			
	- wjeżdżania na skrzyżowanie, jeśli	art. 90		
13	na skrzyżowaniu lub za nim nie ma miejsca do kontynuowania jazdy	lub art. 97	art. 25 ust. 4 pkt 1 p.r.d.	0
		k.w.		
14	- rozdzielania kolumn pieszych		art. 25 ust. 4 pkt 2 p.r.d.	0
		art. 90		
15	Naruszenie zakazu holowania na autostradzie	lub art. 97	art. 31 ust. 2 pkt 5 p.r.d.	0
		k.w.		
16	Korzystanie ze świateł drogowych w sposób niezgodny z przepisami	art. 90 lub art. 97	art. 51 ust. 5 p.r.d.	0
		k.w.		
17	Używanie "szperacza " podczas jazdy	art. 90 lub art. 97	art. 52 ust. 3 p.r.d.	0
		k.w.		
18	Bezpodstawne korzystanie z ułatwień w ruchu drogowym przez kierującego pojazdem uprzywilejowanym	art. 90 lub art. 97	art. 53 ust. 2 p.r.d.	0
		k.w.		
19	Niestosowanie się, przez kierującego pojazdem uprzywilejowanym, do sygnałów dawanych przez osobę kierującą ruchem	art. 90 lub art. 97	art. 53 ust. 3 p.r.d.	0
		k.w.		
20	Używanie pojazdu w sposób zagrażający bezpieczeństwu osoby znajdującej się w pojeździe lub poza nim	art. 97	art. 60 ust. 1 pkt 1 p.r.d.	0
		k.w.		
21	Zakrywanie świateł oraz urządzeń sygnalizacyjnych, tablic rejestracyjnych lub innych wymaganych tablic albo znaków, które powinny być widoczne	art. 97	art. 60 ust. 1 pkt 2 p.r.d.	0
		k.w.		
22	Oddalenie się kierującego od pojazdu, gdy silnik jest w ruchu	art. 97	art. 60 ust. 2 pkt 1 p.r.d.	0
		k.w.		
23	Ciągnięcie za pojazdem osoby na nartach, sankach, wrotkach lub innym podobnym urządzeniu	art. 97	art. 60 ust. 2 pkt 4 p.r.d.	0
		k.w.		
24	Używanie opon z umieszczonymi w nich na trwale elementami przeciślizgowymi	art. 97	art. 60 ust. 2 pkt 5 p.r.d.	0
		k.w.		
25	Używanie łańcuchów przeciślizgowych na oponach na drodze niepokrytej śniegiem	art. 97	art. 60 ust. 3 p.r.d.	0
		k.w.		
26	Wjeżdżanie między jadące w kolumnie rowery jednośladowe albo pojazdy uprzywilejowane oraz pojazdy jednostek podporządkowanych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz Ministrowi Obrony Narodowej	art. 90 lub art. 97	art. 32 ust. 6 p.r.d.	0
		k.w.		
	Naruszenie przepisów dotyczących przewozu dzieci lub młodzieży przez:			
27	- kierującego pojazdem przewożącym dzieci lub młodzież oraz autobusem szkolnym	art. 97	art. 57 ust. 1 lub ust. 3 lub art. 57a ust. 1 lub ust. 3	0
		k.w.		

			p.r.d.	
28	- kierującego innym pojazdem	art. 90 k.w.	art. 57 ust. 2 lub art. 57a ust. 2 p.r.d.	0
	Naruszenie przepisów dotyczących przewozu osób niepełnosprawnych przez:			0
29	- kierującego pojazdem przewożącym osoby niepełnosprawne	art. 97 k.w.	art. 58 ust.1 p.r.d.	0
30	- kierującego innym pojazdem	art. 90 k.w.	art. 58 ust.2 p.r.d.	0
31	Naruszenie przepisów o obowiązku wysyłania przez pojazdy żółtych sygnałów błyskowych	art. 97 k.w.	art. 54 ust. 1 lub ust. 3 p.r.d.	0
32	Bezpodstawne używanie żółtego sygnału błyskowego	art. 90 lub art. 97 k.w.	art. 54 ust. 4 p.r.d.	0
	Naruszenie przepisów dotyczących jazdy w zorganizowanych kolumnach, w tym:			0
33	- przekroczenie dopuszczalnej liczby pojazdów,	art. 90 lub art. 97 k.w.	art. 32 ust. 1 p.r.d.	0
34	- niezachowanie wymaganej odległości między kolumnami lub pojazdami w kolumnie		art. 32 ust. 2 p.r.d.	0
35	Ozdabianie tablic rejestracyjnych oraz umieszczanie z przodu lub z tyłu pojazdu znaków, napisów lub przedmiotów ograniczających czytelność tych tablic	art. 97 k.w.	art. 60 ust. 1 pkt 3 p.r.d.	0
36	Używanie pojazdu na obszarze zabudowanym w sposób powodujący uciążliwości związane z nadmierną emisją spalin do środowiska lub nadmiernym hałasem	art. 97 k.w.	art. 60 ust. 2 pkt 2 p.r.d.	0
37	Umieszczenie na pojeździe znaku określającego inne państwo niż to, w którym pojazd został zarejestrowany	art. 97 k.w.	art. 60 ust. 1 pkt 4 p.r.d.	0
38	Pozostawienie pracującego silnika podczas postoju na obszarze zabudowanym	art. 97 k.w.	art. 60 ust. 2 pkt 3 p.r.d.	0
	Przejazd bez zezwolenia:			0
39	- pojazdu z ładunkiem powodującym przekroczenie określonych gabarytów	art. 97 k.w.	art. 61 ust. 11: w zw. z art. 61 ust. 2 pkt 1, ust. 6, ust. 8 lub ust. 10 p.r.d.	0
40	- zespołu pojazdów o większej niż dopuszczalna liczbie pojazdów bądź długości		art. 62 ust. 4,4a,4b p.r.d.	0
	Umieszczenie na pojeździe ładunku w sposób:			
41	- powodujący przekroczenie	art. 97	art. 61 ust.1	0

	dopuszczalnej masy całkowitej lub dopuszczalnej ładowności pojazdu	k.w.	p.r.d.		
42	- naruszający stateczność pojazdu		art. 61 ust. 2 pkt 2 p.r.d.	2	0
43	- utrudniający kierowanie pojazdem		art. 61 ust. 2 pkt 3 p.r.d.	2	0
	- ograniczający widoczność drogi lub zasłaniający światła, urządzenia sygnalizacyjne, tablice rejestracyjne lub inne tablice albo znaki, w które pojazd jest zaopatrzony		art. 61 ust. 2 pkt 4 p.r.d.	2	0
44					
45	Niezabezpieczenie ładunku umieszczonego na pojeździe przed zmianą położenia lub wywoływaniem nadmiernego hałasu	art. 97 k.w.	art. 61 ust. 3 p.r.d.	3	0
46	Przewożenie ładunku o odraźającym wyglądzie lub wydzielającego odraźającą woń - bez odpowiedniego zabezpieczenia	art. 97 k.w.	art. 61 ust. 3 p.r.d.	3	0
47	Przewożenie ładunku nieoznaczonego lub oznaczonego w niewłaściwy sposób	art. 97 k.w.	art. 61 ust. 8 w zw. z art. 61 ust. 9 p.r.d.	3	0
48	Niezabezpieczenie urządzeń służących do mocowania ładunku przed rozluźnieniem się, swobodnym zwisaniem lub spadnięciem podczas jazdy	art. 97 k.w.	art. 61 ust. 4 p.r.d.	4	0
49	Naruszenie przepisów o przewozie ładunków sypkich	art. 97 k.w.	art. 61 ust. 5 p.r.d.	5	0
50	Ciągnięcie przyczepy o rzeczywistej masie całkowitej większej niż dopuszczalna w odniesieniu do określonego rodzaju pojazdu ciągnącego	art. 97 k.w.	art. 62 p.r.d.	1	0
51	Przewóz osób pojazdem nieprzeznaczonym lub nieprzystosowanym do tego celu	art. 97 k.w.	art. 63 p.r.d.	1	0
52	Przewóz osób w liczbie przekraczającej liczbę miejsc określonych w dowodzie rejestracyjnym	art. 97 k.w.	art. 63 p.r.d.	1	0
53	Naruszenie warunków przewozu osób w przyczepach	art. 97 k.w.	art. 63 p.r.d.	3	0
54	Naruszenie warunków dopuszczalności przewozu osób samochodem ciężarowym poza kabiną kierowcy	art. 97 k.w.	art. 63 p.r.d.	2	0
55	Palenie tytoniu lub spożywanie pokarmów w czasie jazdy przez kierującego przewożącego osobę pojazdem silnikowym	art. 97 k.w.	art. 63 p.r.d.	5	0

Z Naruszenia, którym nie przypisano wartości punktowej

	1	2	3	4	5
01	Inne naruszenie przepisów ruchu drogowego				-

Użyte w tabeli skróty oznaczają:

k.k. - ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 i Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729, Nr 83, poz.931, z 2000 r. Nr 48, poz.548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz.1216 oraz z 2001 r. Nr 98, poz.1071),

k.w. - ustawę z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 1971 r. Nr 12, poz. 114, z 1981 r. Nr 24, poz. 124, z 1982 r. Nr 16, poz. 125, z 1983 r. Nr 6, poz. 35 i Nr 44, poz. 203, z 1984 r. Nr 54, poz. 275, z 1985 r. Nr 14, poz. 60 i Nr 23, poz. 100, z 1986 r. Nr 39, poz. 193, z 1988 r. Nr 20, poz. 135 i Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 180, z 1990 r. Nr 51, poz. 297, Nr 72, poz. 422 i Nr 86, poz. 504, z 1991 r. Nr 75, poz. 332 i Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 24, poz. 101, z 1994 r. Nr 123, poz. 600, z 1995 r. Nr 6, poz. 29, Nr 60, poz. 310 i Nr 95, poz. 475, z 1997 r. Nr 54, poz. 349, Nr 60, poz. 369, Nr 85, poz. 539, Nr 98, poz. 602, Nr 104, poz. 661, Nr 106, poz. 677, Nr 111, poz. 724, Nr 123, poz. 779, Nr 133, poz. 884 i Nr 141, poz. 942, z 1998 r. Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 83, poz. 931 i Nr 101, poz. 1178, z 2000r. Nr 22, poz. 271, Nr 73, poz. 852, Nr 74, poz. 855 i Nr 117, poz. 1228, z 2001 r. Nr 100, poz. 1081, Nr 106, poz. 1149, Nr 125, poz. 1371, Nr 128, poz. 1409 i Nr 129, poz. 1438 oraz z 2002 r. Nr 19, poz. 185, Nr 25, poz. 253 i Nr 135, poz. 1145),

p.r.d. - ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 1997 r. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 483 i Nr 53, poz. 649, z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 106, poz. 1194, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1371, Nr 129, poz. 1444, Nr 130, poz. 1452 i Nr 154, poz. 1798 oraz z 2002r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 89, poz. 804, Nr 113, poz. 984, Nr 183, poz. 1524, Nr 199, poz. 1671 i Nr 216, poz. 1825 i 1826).

z.s.d. - rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz.U. Nr 170, poz. 1393).

ZAŁĄCZNIK Nr 7

PROGRAM SZKOLENIA KIEROWCÓW NARUSZAJĄCYCH PRZEPISY RUCHU DROGOWEGO

1. Celem szkolenia jest uświadomienie skutków naruszania przepisów ruchu drogowego, zwłaszcza przepisów kształtujących zasady bezpiecznego zachowania się w tym ruchu.
2. Szkolenie jest przeznaczone dla osób wpisanych do ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego, a jego odbycie daje podstawę do zmniejszenia liczby posiadanych punktów o sześć.
3. W szkoleniu można uczestniczyć nie częściej niż raz na 6 miesięcy.
4. Szczegółowy program szkolenia przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Temat	Czas	Metoda	Środki dydaktyczne	Prowadzący szkolenie
1	Przyczyny wypadków drogowych na tle poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce	2x45 min.	pogadanka	film	policjant ruchu drogowego
2	Prawne i społeczne skutki wypadków drogowych	45 min.	pogadanka	film	policjant ruchu drogowego
3	Psychologiczne aspekty zachowania się kierującego pojazdem w ruchu drogowym	3x45 min.	pogadanka	film	psycholog

¹⁾ § 2 ust. 7 zmieniony przez obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2003 r. o sprostowaniu błędów ([Dz.U.03.35.311](#)).

- 2) Obecnie: wyrokami nakazowymi, stosownie do art. 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2003 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego, ustawy - Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania karnego, ustawy o świadku koronnym oraz ustawy o ochronie informacji niejawnych ([Dz.U.03.17.155](#)), która wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2003 r.
- 3) Załącznik nr 1 zmieniony przez obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2003 r. o sprostowaniu błędów ([Dz.U.03.35.311](#)).
- 4) Załącznik nr 9 zmieniony przez obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2003 r. o sprostowaniu błędów ([Dz.U.03.35.311](#)).